

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2011-2012

---

15 MAI 2012

Proposition de loi spéciale portant un juste financement des Institutions bruxelloises

---

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 51.219/AG
DU 2 MAI 2012

Le CONSEIL D'ÉTAT, assemblée générale de la section de législation, saisi par la Présidente du Sénat, le 5 avril 2012, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours prorogé à quarante-cinq jours (1), sur une proposition de loi spéciale « portant un juste financement des Institutions bruxelloises » (doc. Sénat, 2011-2012, n° 5-1568/1), a donné l'avis suivant :

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique (2) et l'accomplissement des formalités prescrites.

Par ailleurs, le présent avis comporte également des observations sur d'autres points. Il ne peut toutefois s'en déduire que, dans le délai qui lui est imparti, la section de législation a pu procéder à un examen exhaustif de la proposition de loi.

Voir :

Documents du Sénat :

5-1568 - 2011/2012 :

N° 1 : Proposition de loi spéciale de MM. Marcel Cheron, Dirk Claes, Philippe Moureaux, Bert Anciaux, Mme Christine Defraigne, MM. Bart Tommelein, Francis Delpérée et Mme Freya Piryns.

---

(1) Cette prorogation résulte de l'article 84, § 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État qui dispose que le délai de trente jours est prorogé à quarante-cinq jours dans le cas où l'avis est donné par l'assemblée générale en application de l'article 85.

(2) S'agissant d'une proposition de loi (spéciale), on entend par « fondement juridique » la conformité aux normes supérieures.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2011-2012

---

15 MEI 2012

Voorstel van bijzondere wet houdende een correcte financiering van de Brusselse Instellingen

---

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 51.219/AV
VAN 2 MEI 2012

De RAAD VAN STATE, algemene vergadering van de afdeling Wetgeving, op 5 april 2012 door de Voorzitster van de Senaat verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen verlengd tot vijfenveertig dagen (1), van advies te dienen over een voorstel van bijzondere wet « houdende een correcte financiering van de Brusselse Instellingen » (*Parl. St.*, Senaat, 2011-2012, nr. 5-1568/1), heeft het volgende advies gegeven :

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond (2), alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

Daarnaast bevat dit advies ook opmerkingen over andere punten. Daaruit mag echter niet worden afgeleid dat de afdeling Wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een exhaustief onderzoek van het wetsvoorstel heeft kunnen verrichten.

Zie :

Stukken van de Senaat :

5-1568 - 2011/2012 :

Nr. 1 : Voorstel van bijzondere wet van de heren Marcel Cheron, Dirk Claes, Philippe Moureaux, Bert Anciaux, mevrouw Christine Defraigne, de heren Bart Tommelein, Francis Delpérée en mevrouw Freya Piryns.

---

(1) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State waarin wordt bepaald dat de termijn van dertig dagen verlengd wordt tot vijfenveertig dagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de algemene vergadering met toepassing van artikel 85.

(2) Aangezien het om een voorstel van (bijzondere) wet gaat, wordt onder « rechtsgrond » de overeenstemming met hogere rechtsnormen verstaan.

PORTÉE DE LA PROPOSITION

2. La proposition de loi spéciale modifie diverses dispositions de la loi spéciale du 16 janvier 1989 «relative au financement des communautés et des régions».

Elle comporte tout d'abord une modification du mécanisme visant à compenser la non-perception des centimes additionnels sur le précompte immobilier sur le territoire des communes où se trouvent des propriétés immunisées de ce précompte. Le crédit spécial en faveur de ces communes couvrira intégralement le manque à gagner. En outre, les régions recevront également une compensation à 100% pour la non-perception de la recette de précompte immobilier régionale. La dotation à la Région de Bruxelles-Capitale couvrira également la non-perception des centimes additionnels d'agglomération.

La proposition de loi spéciale contient également une dotation spéciale, dont le montant est évolutif et qui, versée à la Région de Bruxelles-Capitale, est affectée à sa politique de mobilité.

Par ailleurs, le «Fonds de financement de certaines dépenses effectuées qui sont liées à la sécurité découlant de l'organisation des Sommets européens à Bruxelles, ainsi que de dépenses de sécurité et de prévention en relation avec la fonction de capitale nationale et internationale de Bruxelles», tel que requalifié par la proposition de loi «modifiant la loi du 10 août 2001 créant un Fonds de financement du rôle international et de la fonction de capitale de Bruxelles et modifiant la loi organique du 27 décembre 1990 créant des fonds budgétaires» (1), sur laquelle le Conseil d'État, section de législation, rend aujourd'hui l'avis 51.220/AG, voit ses moyens accrus.

Enfin, les commissions communautaires flamande et française bénéficient de moyens supplémentaires, répartis conformément à l'article 65bis de la loi spéciale du 16 janvier 1989.

EXAMEN DU TEXTE

Article 3

3. L'article 64bis, proposé, de la loi spéciale du 16 janvier 1989 semble imposer à la Région de Bruxelles-Capitale d'affecter strictement la somme prévue à sa politique de mobilité (en ce compris les transports en commun, selon les développements). Une telle disposition n'est pas conforme à l'article 177, alinéa 2, de la Constitution, selon lequel les Parlements de région déterminent, chacun pour ce qui le concerne, l'affectation de leurs recettes (2). En conséquence, la référence à la politique de mobilité doit être omise dans le texte de cet article.

L'assemblée générale de la section de législation était composée de :

M. R. ANDERSEN, premier président du Conseil d'État.

MM. M. VAN DAMME, Y. KREINS, P. LEMMENS et P. LIÉNARDY, présidents de chambre.

(1) *Doc. parl.*, Sénat, 2011-2012, n° 5-1569/1.

(2) Voir aussi C.E., avis 18.806/1-2 du 23 novembre 1988, sur un projet de loi spéciale devenu la loi spéciale du 16 janvier 1989 «relative au financement des communautés et des régions» (*Doc. parl.*, Chambre, 1988-1989, n° 635/1, p. 134).

STREKKING VAN HET VOORSTEL

2. Het voorstel van bijzondere wet wijzigt verscheidene bepalingen van de bijzondere wet van 16 januari 1989 «betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten».

Het bevat in de eerste plaats een wijziging van het mechanisme ter compensatie van de niet-inning van de opcentiemen op de onroerende voorheffing op het grondgebied van de gemeenten waar zich eigendommen bevinden die zijn vrijgesteld van die voorheffing. Het bijzonder krediet uitgetrokken ten gunste van die gemeenten zal de gederfde inkomsten volledig dekken. Bovendien zullen de gewesten eveneens voor 100% gecompenseerd worden voor de niet-inning van de opbrengst van de gewestelijke onroerende voorheffing. De dotatie aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zal ook de niet-inning dekken van de opcentiemen van de agglomeratie.

Het voorstel van bijzondere wet bevat eveneens een bijzondere dotatie waarvan het bedrag zal evolueren; dit bedrag wordt aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gestort en is bestemd voor zijn mobiliteitsbeleid.

Voorts worden extra middelen toegekend aan het «Fonds ter financiering van sommige verrichte uitgaven die verbonden zijn aan de veiligheid voortvloeiend uit de organisatie van de Europese Toppen te Brussel, evenals van uitgaven voor veiligheid en preventie die verbonden zijn aan de nationale en internationale hoofdstedelijke functie van Brussel», zoals het bij het voorstel van wet «tot wijziging van de wet van 10 augustus 2001 tot oprichting van een Fonds ter financiering van de internationale rol en de hoofdstedelijke functie van Brussel en tot wijziging van de organieke wet van 27 december 1990 houdende oprichting van begrotingsfondsen» (1), waarover de Raad van State, afdeling Wetgeving, heden het advies 51.220/AV uitbrengt, wordt hernoemd.

De Vlaamse en de Franse Gemeenschapscommissies ten slotte krijgen extra middelen, verdeeld overeenkomstig artikel 65bis van de bijzondere wet van 16 januari 1989.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

3. Het voorgestelde artikel 64bis van de bijzondere wet van 16 januari 1989 lijkt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ertoe te verplichten het daarin bedoelde bedrag strikt aan te wenden voor zijn mobiliteitsbeleid (luidens de toelichting inclusief het openbaar vervoer). Een zodanige bepaling is niet conform artikel 177, tweede lid, van de Grondwet. Luidens dit artikel regelen de gewestparlementen, elk voor zich, de bestemming van hun ontvangsten (2). In de tekst van dit artikel moet de verwijzing naar het mobiliteitsbeleid bijgevolg vervallen.

De algemene vergadering van de afdeling Wetgeving was samengesteld uit :

De heer R. ANDERSEN, eerste voorzitter van de Raad van State.

De heren M. VAN DAMME, Y. KREINS, P. LEMMENS en P. LIÉNARDY, kamervoorzitters.

(1) *Parl. St.*, Senaat, 2011-12, nr. 5-1569/1.

(2) Zie ook Raad van State, afd. Wetgeving, advies 18.806/1-2 van 23 november 1988, over een ontwerp van bijzondere wet dat ontstaan heeft gegeven aan de bijzondere wet van 16 januari 1989 «betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten» (*Parl. St.*, Kamer, 1988-89, nr. 635/1, p. 134).

MM. J. BAERT, J. SMETS, P. VANDERNOOT, J. JAUMOTTE, Mme M. BAGUET, MM. B. SEUTIN et W. VAN VAERENBERGH, conseillers d'État.

MM. J. VELAERS, M. RIGAUX, L. DENYS, Y. DE CORDT, S. VAN DROOGHENBROECK et Chr. BEHRENDT, assesseurs de la section de législation.

Mme D. LANGBEEN, greffier en chef.

Les rapports ont été présentés par MM. X. DELGRANGE, premier auditeur chef de section, W. PAS, premier auditeur et M. OSWALD, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifié sous le contrôle de M. M. VAN DAMME.

Le greffier en chef,

D. LANGBEEN.

Le premier président,

R. ANDERSEN

De heren J. BAERT, J. SMETS, P. VANDERNOOT, J. JAUMOTTE, mevrouw M. BAGUET, de heren B. SEUTIN en W. VAN VAERENBERGH, staatsraden.

De heren J. VELAERS, M. RIGAUX, L. DENYS, Y. DE CORDT, S. VAN DROOGHENBROECK en Chr. BEHRENDT, assessoren van de afdeling Wetgeving.

Mevrouw D. LANGBEEN, hoofdgriffier.

De verslagen werden uitgebracht door de heren X. DELGRANGE, eerste auditeur-afdelingshoofd, W. PAS, eerste auditeur en M. OSWALD, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer M. VAN DAMME.

De hoofdgriffier,

D. LANGBEEN.

De eerste voorzitter,

R. ANDERSEN.